

FutureBuilt kvalitetskriterier

Versjon 2.3 – 20.09.23

Introduksjon

Forbildeprosjektene i FutureBuilt skal være nyskapende, sosialt og økologisk bærekraftige, ha høy kvalitet og være godt egnet for visning og profilering.

Disse overordnede forventningene utdypes i FutureBuilt kvalitetskriterier. Kriteriene tar utgangspunkt i bla. FNs bærekraftsmål, Parisavtalen og Naturavtalen og omfatter de temaene som er mest relevante for utvikling av den bærekraftige byen. Kriteriene angir et ambisjonsnivå som ligger godt i forkant av vanlig praksis og lovpålagte ytelser. Kriteriene skal bidra til å flytte grenser og være innovasjonsdrivende i byggenæring og byutvikling.

Noen av kriteriene er obligatoriske for alle FutureBuilt prosjekter og noen er tilvalg. Forbildeprosjektene kan ha ulik skala, funksjon og karakter, og kan være både byområder, nabolag, bygg-, utomhus- og infrastrukturprosjekter. Tilpasning av kriteriene til det konkrete forbildeprosjektet vil gjøres i forbindelse med utarbeiding av FutureBuilt-kvalitetsprogram for prosjektet, i samråd med FutureBuilt.

Nedenfor angis FutureBuilt's kvalitetskriterier. Kriteriene er utdypet i egne kriteriedokumenter som kan lastes ned [her](#).

Overordnede premisser

Forbildeprosjektene i FutureBuilt skal

- ha god lokalisering for grønn mobilitet
- unngå nedbygging av verdifullt naturareal
- ivareta eksisterende materialressurser

Obligatoriske kriterier

Bymiljø og arkitektur

Forbildeprosjektene skal ha høy arkitektonisk kvalitet, bidra til et godt bymiljø og «gi noe ekstra tilbake til byen» ved kvaliteter og opplevelsesverdier utover vanlig praksis.

Sosial bærekraft

Forbildeprosjektene skal bidra til sosialt bærekraftige lokalsamfunn og overoppfylle vanlig praksis med hensyn til inkluderende prosesser, etiske anskaffelser, fellesløsninger, bredden i tjenestetilbud og mangfold.

Klimagassutslipp

Forbildeprosjektene skal ha minst 50 prosent reduserte klimagassutslipp fra materialer, byggeprosess, energibruk og transport (ref. FutureBuilt ZERO, nZEB, ZERO-T og ZERO-O (områdeprosjekter)).

Innovasjon

Forbildeprosjektene skal ta i bruk innovative løsninger innenfor de temaene som omfattes av disse kriteriene.

Miljø

Forbildeprosjektene skal ha høy miljømessig kvalitet og som hovedregel tilfredsstille EUs taksonomi for bærekraftig økonomisk aktivitet.

Tilvalgs kriterier:

Forbildeprosjektene skal oppfylle minst ett (bygg/enkeltprosjekter) / to (områder) av følgende tilvalgs kriterier.

Sirkulære nabolag

Forbildeprosjekter skal legge til rette for sirkulære materialstrømmer og håndtere minst 50 prosent av masser, materialer og organiske ressurser lokalt, samt redusere vannforbruk med minst 50 prosent.

Sirkulære bygg

Forbildeprosjekter skal legge til rette for ressursutnyttelse på høyest mulig nivå, og ha ambisjon om minimum 50 prosent sirkularitet.

Naturmangfold og overvannshåndtering

Forbildeprosjekter skal bidra til betydelig økt lokalt naturmangfold og i størst mulig grad håndtere overvann på tomten.

Plussenergi

Forbildeprosjekter skal over året produsere mer lokal, fornybar energi enn det som kreves til drift av bygget/området.

Plastbruk

Forbildeprosjekter skal redusere bruk av plast i størst mulig grad. Gjenværende plast skal brukes på en sirkulær og bærekraftig måte.

Klimagassutslipp fra landskap/pluslandskap

FutureBuilt forbildeprosjekter skal ha mål om minimum 50 prosent reduserte klimagassutslipp fra materialer, drift og arealbruksendringer over landskapets livsløp. Et pluslandskap skal over livsløpet binde mer karbon enn det slipper ut.

Prosess

Prosjekteier inngår først en intensjonsavtale med FutureBuilt og den aktuelle kommunen. Prosjektet får gjennom denne avtalen status som kandidat til å bli et FutureBuilt prosjekt.

Basert på denne avtalen utvikles et FutureBuilt kvalitetsprogram hvor både de obligatoriske kriteriene og tilvalgsriterier er tilpasset og konkretisert for det aktuelle forbildeprosjektet. Dette skjer i samråd med FutureBuilt og kommunen.

For områdeprosjekter vil dette skje parallelt med planarbeidet og gjerne i flere trinn (feks områdeplan med påfølgende detaljplan). Det utvikles da kvalitetsprogrammer som er tilpasset de ulike plannivåene. Relevant dokumentasjon og en handlingsplan for videre arbeid følger det ferdige kvalitetsprogrammet. Dette skjer normalt på tidspunkt for politisk behandling av planforslag.

For byggeprosjekter/enkeltprosjekter/delprosjekter utvikles kvalitetsprogram parallelt med prosjekteringsarbeidet. Dette legges deretter til grunn for en FutureBuilt gjennomføringsavtale hvor prosjektet får status som et FutureBuilt forbildeprosjekt. Dette skjer normalt på tidspunkt for rammesøknad.

Fagressurser

Forbildeprosjektene skal bemannes med dedikerte fagressurser med ansvar for oppfølging og dokumentasjon av FutureBuilts kvalitetskriterier gjennom alle prosjektfaser. Dette omfatter både en overordnet miljøansvarlig/koordinator og dedikerte rådgivere på de ulike tematiske kriteriene i tråd med kvalifikasjonskrav angitt i kriteriene.

Dokumentasjon

Det skal dokumenteres at målene som er nedfelt i prosjektets kvalitetsprogram og de aktuelle FutureBuilt kvalitetskriterier er oppfylt. Spesifikke dokumentasjonskrav for hvert kriterium framgår av de ulike kriteriedokumentene.

Dokumentasjon leveres ved følgende milepæler:

1. ved tidspunkt for politisk behandling av plan (gjelder kun områdeprosjekter)
2. ved tidspunkt for rammesøknad/avslutning av forprosjekt (som prosjektert)
3. ved ferdigstillelse (som bygget)
4. to år etter ferdigstillelse (i drift)

Futurebuilt prosjekter skal presenteres i FutureBuilt prosjektdatabasen. Som grunnlag for denne presentasjonen skal prosjektene fylle ut og oppdatere *Rapportmal prosjektdatasbase* og *Rapporteringsskjema prosjektdatabase*.